

W skrócie

Rzut oka na bieżące problemy sprawozdawczości finansowej

inform.pwc.com

pwc

24 lipca 2014 r.

RMSR wydaje MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

Problem

RMSR opublikowała kompletną wersję MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, która zastępuje wytyczne zawarte w MSR 39. Ta ostateczna wersja obejmuje wymogi dotyczące klasyfikacji i wyceny aktywów i zobowiązań finansowych, a także model oczekiwanych strat kredytowych, który zastępuje obecnie stosowany model strat poniesionych z tytułu utraty wartości. Ostatnia część MSSF 9 dotycząca rachunkowości zabezpieczeń została wydana w listopadzie 2013 r.

Najważniejsze postanowienia

Klasyfikacja i wycena

MSSF 9 przewiduje trzy kategorie klasyfikacji instrumentów dłużnych: według zamortyzowanego kosztu, według wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody („FVOCI”) i według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVPL”).

Klasyfikacja instrumentów dłużnych zgodnie z MSSF 9 oparta jest na modelu biznesowym stosowanym przez jednostkę do zarządzania aktywami finansowymi oraz na tym, czy przepływy pieniężne wynikające z umów obejmują wyłącznie płatności kapitału i odsetek („SPPI”). Model biznesowy jednostki oznacza sposób, w jaki jednostka zarządza swoimi aktywami finansowymi w celu generowania przepływów pieniężnych i tworzenia wartości. Model biznesowy jednostki determinuje, czy przepływy pieniężne będą pochodziły z umów, ze sprzedaży aktywów finansowych, czy z obu tych źródeł. Jeśli instrument finansowy jest utrzymywany w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych, może zostać zaklasyfikowany według zamortyzowanego kosztu pod warunkiem, że równocześnie spełnia wymóg SPPI. Instrumenty dłużne spełniające wymóg SPPI należące do portfela obejmującego zarówno aktywa utrzymywane w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych, jak i przeznaczone do sprzedaży, mogą być klasyfikowane metodą FVOCI. Aktywa finansowe nieobjęte przepływów pieniężnych typu SPPI (np. instrumenty pochodne) należy wyceniać metodą FVPL.

Inwestycje w instrumenty kapitałowe są zawsze wyceniane w wartości godziwej. Kierownictwo może jednak podjąć nieodwołalną decyzję o ujmowaniu zmian wartości godziwej w innych całkowitych dochodach, o ile instrument nie jest przeznaczony do obrotu. W przypadku instrumentów kapitałowych przeznaczonych do obrotu, zmiany wartości godziwej ujmowane są w wyniku finansowym.

Oczekiwane straty kredytowe

MSSF 9 wprowadza nowy model ujmowania utraty wartości - model oczekiwanych strat kredytowych (ang. expected credit losses, ECL). Model ECL stanowi zmianę wytycznych zawartych w MSR 39 i odpowiedź na krytykę modelu poniesionej straty, która pojawiła się podczas kryzysu gospodarczego. W praktyce nowe zasady oznaczają, że w momencie początkowego ujęcia aktywów finansowych bez utraty wartości jednostki będą musiały ujmować stratę na dzień 1 w wysokości 12-miesięcznej oczekiwanej straty kredytowej (lub oczekiwanych strat kredytowych za cały okres istnienia aktywa finansowego w przypadku należności handlowych).

MSSF 9 przedstawia podejście „trzyetapowe” na podstawie zmiany jakości kredytowej aktywów finansowych po ich początkowym ujęciu. Aktywa przechodzą trzy etapy zmian jakości kredytowej, które określają sposób wyceny utraty wartości i zastosowania metody efektywnej stopy procentowej. Jeśli nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego, utrata wartości wyceniana jest na podstawie oczekiwanych strat kredytowych (ECL) za cały okres istnienia instrumentu, a nie za 12 miesięcy. Model ten obejmuje uproszczenia operacyjne mające zastosowanie do należności z tytułu leasingu i handlowych.

Ujawnianie informacji

Wymagane jest ujawnianie informacji w szerokim zakresie, w tym uzgodnień sald otwarcia i zamknięcia rezerwy na oczekiwane straty kredytowe, założeń i danych wejściowych, a także uzgodnienia dokonanego w momencie przejścia z pierwotnych kategorii klasyfikacji wynikających z MSR 39 do nowych kategorii wynikających z MSSF 9.

Data wejścia w życie i okres przejściowy

MSSF 9 wchodzi w życie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. lub później. Możliwe jest wcześniejsze zastosowanie. MSSF 9 stosuje się retrospektywnie, ale danych porównawczych nie trzeba przekształcać. Jeśli jednostka postanowi zastosować MSSF 9 przed wymaganym terminem, musi ona spełnić wszystkie wymogi równocześnie. Jednostki, które przyjmą ten standard przed 1 lutego 2015 r. zachowają możliwość jego zastosowania w kilku etapach. Tym niemniej, MSSF 9 nadal podlega procesowi zatwierdzenia w Europie.

Kogo to dotyczy?

MSSF 9 dotyczy wszystkich jednostek. Największy wpływ będzie jednak miał na instytucje finansowe i inne jednostki posiadające duże portfele aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu lub FVOCI, szczególnie jeśli chodzi o model ECL. Jednostki takie muszą koniecznie jak najszybciej ocenić skutki wprowadzenia nowego standardu. Oczekuje się, że wdrożenie nowego modelu ECL będzie stanowiło wyzwanie i może się wiązać z istotnymi modyfikacjami systemów zarządzania kredytami. RMSR powołała grupę ds. wdrożenia, która zajmie się najtrudniejszymi aspektami wdrożenia nowego modelu ECL.

Ta publikacja zawiera ogólne wskazówki dotyczące wyłącznie poruszonych w niej kwestii, nie stanowi natomiast profesjonalnej porady.

© 2014 PricewaterhouseCoopers. Wszystkie prawa zastrzeżone. Nazwa „PricewaterhouseCoopers” odnosi się do firm wchodzących w skład sieci PricewaterhouseCoopers International Limited, z których każda stanowi odrębny i niezależny podmiot prawny. Więcej informacji znajduje się na stronie: www.pwc.com/structure